

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΘΗΤΗ

Πώς γεννιέται ένα βιβλίο!



Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

...και για νεαρούς αναγνώστες με απαιτήσεις

www.psichogios.gr



Τίτλος εντύπου:
Πώς γεννιέται ένα βιβλίο!

Συγγραφέας:
Κατερίνα Μουρίκη

Εικονογράφηση:
Πέγκυ Φούρκα

Σελιδοποίηση:
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2005
Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2005
Δεύτερη αναθεωρημένη έκδοση: Μάρτιος 2009



Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
...και για νεαρούς αναγνώστες με απαιτήσεις

Έδρα – γραφεία: Τατοίου 121 & Σπ. Μερκούρη 1
144 52 Μεταμόρφωση
Τηλ.: 210 28 04 800 • Fax: 210 28 19 550
E-mail: info@psychogios.gr
Web page: www.psychogios.gr
Τηλ. γραμμή χωρίς χρέωση: 80011 646 464

Εσείς κι εμείς πάντα σ' επαφή



Σίγουρα όλοι ξέρουμε τι είναι ΒΙΒΛΙΟ.
Όλοι το έχουμε κρατήσει στα χέρια μας.
Όλοι έχουμε διαβάσει κάποια βιβλία.
Σχεδόν όλοι τα έχουμε αγαπήσει και μερικοί
δεν μπορούν να φανταστούν πώς θα ήταν η ζωή τους χωρίς αυτά.

Πόσοι όμως ξέρουν πώς γεννιέται ένα βιβλίο;
Ίσως λίγοι.
Πόσοι θα ήθελαν να το μάθουν;
Σίγουρα πολλοί.



ΒΗΜΑ 1: ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Για να συνεχίσει, χρειάζεται να «ξαναβρεί τη φόρμα του». Όχι τη φόρμα της γυμναστικής, αλλά τη διάθεσή του για να ξαναπιάσει το χαρτί και το μολύβι!

Κάποιοι συγγραφείς γράφουν ακόμα σε γραφομηχανή, ενώ οι περισσότεροι χρησιμοποιούν πλέον ηλεκτρονικό υπολογιστή.



Ολα ξεκινούν από μια ιδέα που γεννιέται στο κεφάλι του συγγραφέα. Νιώθει σαν να ανάβει ξαφνικά μέσα του ένα λαμπάκι που φωτίζει το νου του. Παίρνει μολύβι και χαρτί κι αρχίζει να γράφει με μανία. Αλίμονο αν τον διακόψει κανείς! Μεμιάς το λαμπάκι σβήνει κι όλες οι ιδέες του βυθίζονται στο σκοτάδι.



ΒΗΜΑ 2: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

και τα παραδίδει στον εκδότη. Εκείνος τα δίνει σε κάποια επιτροπή ειδικών που τα διαβάζουν και κρίνουν αν το έργο είναι αξιόλογο για να εκδοθεί. Αν συμφωνήσουν όλοι ότι ένα τέτοιο κείμενο έχει ενδιαφέρον, ο εκδότης αποφασίζει να το εκδώσει. Τότε ο υπεύθυνος εκδόσεων καλεί στο γραφείο του το συγγραφέα για να συζητήσουν γύρω από τις λεπτομέρειες της έκδοσης και να υπογράψουν το συμβόλαιο. Δε χρειάζεται να είναι κάποιος μάγος για να καταλάβει ότι αυτή η στιγμή είναι η πιο ευτυχισμένη για κάθε συγγραφέα!



Όταν τελειώσει το γράψιμο, που μπορεί να διαρκέσει από ένα μήνα, αν πρόκειται για παραμύθι, μέχρι κάποια χρόνια, αν είναι κάποιο ιστορικό μυθιστόρημα, ο συγγραφέας παίρνει πρώτα μια βαθιά ανάσα. Κατόπιν συγκεντρώνει «τα χειρόγραφα», ή τις εκτυπώσεις, ή τα δακτυλογραφημένα κείμενα



ΒΗΜΑ 3: ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

τις εικόνες που θα δώσουν μεγαλύτερη ζωντάνια στο βιβλίο. Με τα πινέλα του τις αποτυπώνει πάνω στο χαρτί και παραδίδει τις εικονογραφήσεις (ζωγραφιές) στον εκδότη. Σήμερα, πολλοί εικονογράφοι στέλνουν τις εικόνες τους στον εκδότη σε ηλεκτρονική μορφή μέσω e-mail! Έτσι η δουλειά γίνεται πιο απλή και πιο γρήγορα. Αυτό θα πει «τεχνολογία»!

Ενα βιβλίο για παιδιά χρειάζεται να έχει εικόνες. Όσο πιο μικρή είναι η ηλικία των παιδιών στα οποία απευθύνεται τόσο περισσότερες εικόνες πρέπει να γίνουν. Αυτή τη δουλειά την κάνει ο εικονογράφος. Διαβάζει προσεκτικά τα κείμενα και φαντάζεται



ΒΗΜΑ 4: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

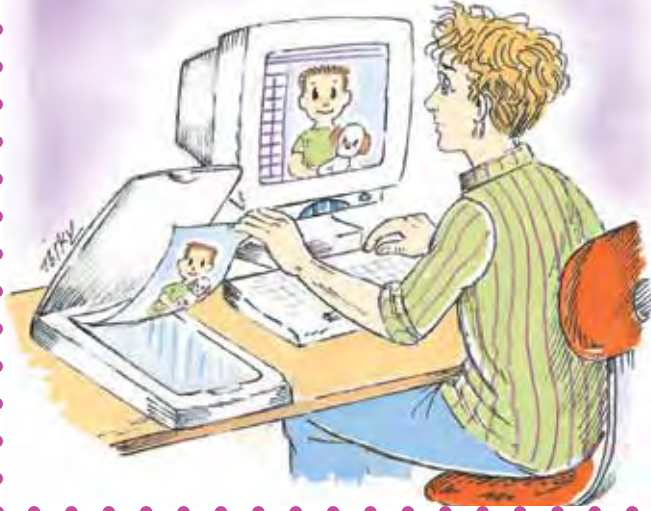
η μετάφραση και ύστερα η επιμέλεια του έργου (η επιμέλεια γίνεται σε όλα τα βιβλία). Αρχικά λοιπόν χρειάζεται ένας μεταφραστής που όχι απλώς να γνωρίζει πολύ καλά την ξένη γλώσσα στην οποία έχει γραφτεί το βιβλίο, αλλά να μπορεί να μας μεταφέρει και τη μαγεία του λογοτεχνικού έργου. Ο επιμελητής φροντίζει για τη γλωσσική, ορθογραφική και συντακτική ορθότητα του κειμένου, καθώς και για τη σωστή εικόνα του βιβλίου από τυπογραφική άποψη.

Εδώ θα κάνουμε μια σιάση, προκειμένου να μιλήσουμε για τα βιβλία που είναι γραμμένα από ξένους συγγραφείς και έχουν ήδη εκδοθεί στο εξωτερικό. Σ' αυτό το σημείο τα πράγματα περιπλέκονται λιγάκι. Πρώτα απ' όλα πρέπει να γίνει



ΒΗΜΑ 5: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

που είχε κουραστεί τόσο πολύ για να φτιάξει την αρχική εικόνα, πήγαινε να σκάσει από τη στενοχώρια του. Τώρα όμως με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, το σκανάρισμα και το ρετούς οι εικονογράφοι γλίτωσαν το εγκεφαλικό επεισόδιο. Τεχνολογία, παιδί μου!



Κατόπιν, ο υπεύθυνος του δημιουργικού τμήματος αναθέτει σε ειδικό ατελιέ όσες εικονογραφήσεις δεν έχουν σκαναριστεί, για «σκανάρισμα» και επεξεργασία, και φροντίζει ώστε τα χρώματα της κάθε εικόνας να είναι σωστά και καθαρά. Παλιότερα τα χρώματα δεν τυπώνονταν πάντα ζωηρά και φωτεινά, και ο εικονογράφος,



ΒΗΜΑ 6: ΜΑΚΕΤΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Ο γραφίστας-σελιδοποιός κάνει το «σπίσιμο των σελίδων» ή αλλιώς το «κασέ», στη γλώσσα των γραφιστών! Λοιπόν όσο κι αν σας φαίνεται παράξενο, εμένα αυτό το «σπίσιμο» μου αρέσει πάρα πολύ. Αντίθετα, στους ανθρώπους δεν αρέσει καθόλου το... σπύσιμο! Δε βαριέσαι! Γούστα είναι αυτά!

Επειτα, ο γραφίστας αναλαμβάνει να κάνει τη μακέτα· δηλαδή τοποθετεί μαζί τα ήδη διορθωμένα κείμενα και τις επεξεργασμένες εικόνες, αποφασίζοντας έτσι πού θα μπει το κείμενο και πού η εικόνα σε κάθε σελίδα ανάλογα με το περιεχόμενο του βιβλίου. Είναι μια δουλειά δύσκολη αλλά ευχάριστη, που απαιτεί πολλή προσοχή.





Στο στάδιο αυτό γίνεται το ηλεκτρονικό μοντάζ για το τύπωμα των σελίδων του βιβλίου, αφού ο επιμελητής κάνει έναν τελικό έλεγχο στο κασέ. Παλαιότερα, για να τυπωθεί ένα έγχρωμο βιβλίο χρειάζονταν ειδικές διαφανείς πλαστικές επιφάνειες που τα έλεγαν φιλμ, ένα για κάθε χρώμα της τυπογραφίας. Αν το βιβλίο ήταν ασπρόμαυρο,

ΒΗΜΑ 7: ΜΟΝΤΑΖ

γινόταν μόνο ένα φιλμ. Αν ήταν έγχρωμο, τότε για κάθε βασικό χρώμα της τυπογραφίας γινόταν κι από ένα διαφορετικό φιλμ. Συνήθως γίνονταν τέσσερα: ματζέντα, κίτρινο, κυανό και μαύρο. Θα μου πείτε, βέβαια, ότι εσείς μάθατε στο σχολείο σας πως το μαύρο, όπως και το άσπρο, δεν είναι χρώματα. Σύμφωνα. Στη γλώσσα των τυπογράφων, όμως, συμβαίνουν πολλά! Τι γλώσσα κι αυτή, βρε παιδί μου! Ύστερα τα φιλμ τοποθετούνταν χειροκίνητα από τον μοντέρ, αυτόν που έκανε δηλαδή το μοντάζ, στη σωστή τους θέση, ανά 8 ή 16 ή 32 σελίδες. Σήμερα πια το μοντάζ γίνεται κυρίως αυτόματα, από ειδικό πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή, και δε χρειάζεται να εμφανίζουμε φιλμ, κάτι πολύ πιο οικολογικό άλλωστε!





Το αρχείο με το ηλεκτρονικό μοντάζ αποστέλλεται πια στον τυπογράφο. Άλλη δύσκολη δουλειά κι αυτή. Κι από λέξεις δύσκολες, άλλο τίποτε! Ακούστε λοιπόν για να καταλάβετε τι εννοώ: ο τεχνίτης που παίρνει το αρχείο του μοντάζ λέγεται «φωτομεταφορέας». Μάλιστα, όπως το ακούτε και το διαβάζετε! Αυτός

ΒΗΜΑ 8: ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΣΙΓΚΟΝ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ

ο άνθρωπος λοιπόν μεταφέρει τα κείμενα με τις εικόνες από ένα ηλεκτρονικό αρχείο σε μια μαλακή μεταλλική επιφάνεια. Τα κάνει «τσιγκούς», όπως λένε. Με τόσους «τσιγκούς» που φτιάχνει κάθε μέρα, λέτε τελικά να έχει γίνει τσιγκούνης; Α πα πα πα! Δε συμπαθώ καθόλου τους τσιγκούνδες! Τέλος πάντων, ας συνεχίσω. Από τους τσιγκούς η εικόνα με το κείμενο πρέπει να τυπωθεί πάνω σε χαρτί. Η επιλογή χαρτιού δεν είναι εύκολη δουλειά. Πρέπει να διαλέξουν το κατάλληλο χαρτί που θα κάνει την εικόνα να φαίνεται ωραιότερη και το διάβασμα να είναι ξεκούραστο. Αυτήν ακριβώς τη δουλειά την κάνει ο υπεύθυνος παραγωγής. Μόλις αποφασίσει ποια ποιότητα χαρτιού θα χρησιμοποιήσει, ο τυπογράφος προχωράει στην εκτύπωση!



ΒΗΜΑ 9: ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ - ΦΙΝΙΡΙΣΜΑ



Στο στάδιο αυτό γίνεται η βιβλιοδεσία, η οποία θυμίζει λίγο το δίπλωμα ενός καλοσιδρωμένου τραπεζομάντιλου. Κάθε μεγάλο φύλλο τυπωμένου

χαρτιού έχει σε κάθε πλευρά του οκτώ σελίδες. Δηλαδή, και στις δύο όψεις του έχει $8+8=16$ σελίδες. Αυτό λέγεται δεκαεξασελίδο ή «ένα τυπογραφικό». Αυτά τα τυπογραφικά πρέπει να διπλωθούν σε ειδικές διπλωτικές μηχανές. Κατόπιν ράβονται και κόβονται οι άκρες τους όμορφα. Γίνεται ένα «ξάκρισμα», όπως λένε οι τυπογράφοι! Έπειτα από όλες αυτές τις δουλειές, το «σώμα», δηλαδή το κυρίως τμήμα του βιβλίου που περιέχει το κείμενο, είναι έτοιμο. Πώς να κυκλοφορήσει όμως ένα σκέτο σώμα;

Πρέπει να είναι ντυμένο. Χρειάζεται ένα κάλυμμα, ένα εξώφυλλο, σκληρό ή μαλακό, που θα το προστατεύει από τη φθορά και θα το ομορφαίνει. Αν το εξώφυλλο είναι σκληρό, τότε το μέσα μέρος του ντύνεται με ένα ζωγραφιστό χαρτί που λέγεται «φόδρα». Αυτή η λέξη μάς είναι γνωστή. Την ξέρουμε όλοι από τα χοντρά και ακριβά μας ρούχα που χρειάζονται πάντα μια ωραία φόδρα.





ΒΗΜΑ 10: ΔΙΑΝΟΜΗ - ΠΡΟΩΘΗΣΗ

πολλοί άνθρωποι που το έχουν ήδη αγαπήσει, και να αφιερώσουν χρόνο γι' αυτό: πωλητές, διαφημιστές, δημοσιογράφοι, δάσκαλοι, βιβλιοπώλες, βιβλιοθηκάριοι, ώστε... να μπορέσετε να το ανακαλύψετε εσείς, παιδιά.



Τα βιβλία είναι έτοιμα. Τώρα δε μένει παρά να μεταφερθούν από το τυπογραφείο στις αποθήκες του εκδοτικού οίκου και από εκεί να διοχετευτούν στα βιβλιοπωλεία. Για να γίνει γνωστό ένα βιβλίο είναι μια μεγάλη και δύσκολη υπόθεση. Χρειάζεται να δουλέψουν



Το βιβλίο φτάνει στα χέρια σας και το διαβάζετε! Είναι το σπουδαιότερο στάδιο! Γιατί αν εσείς δεν το διαβάσετε ποτέ, τότε τόσο κόποι πήγαν χαμένοι!

Άδικα έγραψε ο συγγραφέας την ιστορία.
Άδικα τη διάβασε ο εκδότης και η επιτροπή.
Άδικα έφτιαξε τόσες ζωγραφιές ο εικονογράφος.

ΒΗΜΑ 11: ΔΙΑΒΑΣΜΑ

Άδικα δούλεψαν με τόση προσοχή ο επιμελητής, ο γραφίστας, ο μοντέρ, ο φωτομεταφορέας, ο τυπογράφος και τόσοι άλλοι που έραψαν, κόλλησαν, μετέφεραν, κουβάλησαν το βιβλίο. Τώρα όμως που ξέρετε πόσοι κόπιασαν γι' αυτό, το βλέπετε με άλλο μάτι. Μπορείτε να την πείτε και μέσα στην τάξη σας τούτη την ιστορία. Σίγουρα θα την ακούσουν με ενδιαφέρον.



ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΖΩΝΗΣ



ΔΙΑΤΡΟΦΗ



ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ



ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ



ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ



ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ



ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ



ΦΙΛΟΖΟΪΑ



ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΝΕΤΕ ΚΙ ΕΣΕΙΣ ΜΕΛΟΣ ΣΤΗ ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ή γράψτε τα παιδιά σας στο FAN CLUB μας



**Εσείς κι εμείς
πάντα σ' επαφή**

Εμείς θα σας στείλουμε σε εύλογο χρονικό διάστημα καταλόγους μας, έντυπα με αποσπάσματα βιβλίων, την εφημερίδα και το newsletter μας, σελιδοδείκτες και doorhangers, προσκλήσεις για εκδηλώσεις και avant premières, και θα σας ενημερώνουμε για οτιδήποτε αφορά τους αναγνώστες των Εκδόσεων ΨΥΧΟΓΙΟΣ. Με την εγγραφή, θα λάβετε μέρος σε κλήρωση από την οποία αναδεικνύονται 100 νικητές που κερδίζουν ένα μυθιστόρημα της επιλογής τους κάθε Ιούνιο και Δεκέμβριο.

**Δελτίο ΔΩΡΕΑΝ εγγραφής
στη ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ή στο FAN CLUB**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ*

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ*

ΓΕΝΕΘΛΙΑ*

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ*

T.K.

ΠΟΛΗ, ΠΕΡΙΟΧΗ*

ΤΗΛΕΦΩΝΟ*

ΚΙΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΟ

E-MAIL

* Πεδία υποχρεωτικής συμπλήρωσης

Στοιχεία κηδεμόνα (μόνο για παιδιά)

ΕΠΩΝΥΜΟ*

ΟΝΟΜΑ*

ΓΕΝΕΘΛΙΑ*

ΤΗΛΕΦΩΝΟ*

Με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα

- Ελληνική Λογοτεχνία
- Ξένη Λογοτεχνία
- Ιστορικό Μυθιστόρημα
- Δοκίμα
- Βιβλία Γενικών Γνώσεων
- Βιβλία Πρακτικής Ζωής
- Παιδική – Νεανική Λογοτεχνία
- Άλλο

Ως κηδεμόνας του ανωτέρω ανήλικου αναγνώστη, δίνω την έγκρισή μου να λαμβάνει ενημέρωση από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ για παιδικές-νεανικές εκδόσεις και εκδηλώσεις.

Ημερομηνία

...../...../.....

Υπογραφή κηδεμόνα

ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ

Τα ανωτέρω δεδομένα τηρούνται σύμφωνα με το Ν.2472/1997, το Ν.3471/2006 και τις Αποφάσεις και Οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Σε περίπτωση που επιθυμείτε την επιβεβαίωση, τροποποίηση ή διαγραφή των στοιχείων σας, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε τηλεφωνικά χωρίς χρέωση στο 80011 646 464.